

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Jte[m] mitigatio[n]es p[ro] fr[at]ribus et sororib[us] ac alijs p[er]sonis
f[a]c[er]e si se volueri[n]t i[n]fra a[n]nu[m] cano[n]ice expurga[r]e.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

quāvis ab alio captiuatū habuerit do-
micilium vel receptaculū monitus ab
ordinario loci infra quīdenā die mo-
nitionis facte ipm clericum nō procur-
auerit liberari.

Ad idem

Item postq̄ captiuans clericum vel de-
tinēs captiuatū p̄ duos mēses in excōi-
catione p̄siterit clerico nō liberato om-
nis locus ad quē captiuās vel detinēs
puenerit vel vbi transferit ibidē come-
dendo vel bibendo sit per continuum
sequēs tridū interdīctus. Sic r̄ p̄ se-
prem sequētes dies sit interdīctus vbi
ipm contigerit pernoctare.

Ne filij vel filie clericos captiuantium
et p̄ ānū excōicatorū ad ordines vel ad
beneficia ecclesiastica admittantur.

Et si captiuans clericū vel religiosū
ac sacrilegus h̄mōi penis sup̄dictis vi-
lipensis congrua satisfactioe neglecta
per annū vnū in excōicatione h̄mōi p̄-
durare animo p̄sumpserit obstinato.
Statuimus vt nulli de filiis filiab⁹ fra-
tribus et sororibus. filiis vel filiabus
fratrū vel sororū vsq̄ ad tertiu gradū
inclusiue linea descendenti et collatera-
li et illi etiā qui ad huiusmodi captiui-
tatem opem vel opam impenderūt vel
captiuū clericum in suis domicilijs de-
tinuerunt ad ordines seu beneficia aut
etiam prelaturas admittant. Cū ex de-
licto parētū ip̄o facto reddant inhabiles
ad h̄mōi cōsequenda sub pena excōica-
tionis late sententie firantes et mā-
dantes examinatoibus clericorū capi-
tulis patrōnis et archid. ac prelati vt
nullū ex talibus ad ordines admittant
Capitula nullū ex eis ad p̄bēdā eligāt
patrōni nullū ex eis p̄ntent. Archidia-
coni ac prelati tales nō inuestiāt vllō
modo Alioquin capitula patrōni et ar-
chidiaconi ac prelati ip̄o facto ius suū
amittant ea vice et ad proximum super-

riorem deuoluatur. Examinatores ver-
ro et archid. aliquē ex talibus scienter
ad ordines vel b̄nficia admittētes ip̄o
facto sniaz excōicationis incurrāt. De
filiabus sororibus et filiabus sororū et
filiarū predictarū vsq̄ ad gradū p̄dictū
statuimus obseruandū vt in claustris
vel cenobijs cuiuscūq̄ ordinis uallate-
nus admittantur.

Ad idem

Dem etiā quo ad exclusionē h̄mōi in fi-
liabus nepotibus et neptibus eorū qui
ecclesias vel monasteria incenderint si
p̄ ānū in excōicatione neglecta satisfacti-
one p̄siterint contumaciter cōtra ta-
les statuimus obseruandū.

Ad idem

Euda etiā si q̄ p̄dicti sacrilegi
ab ecclesijs vel ecclesiasticis. p̄so-
nis tenuerint. post lapsum āni
p̄ quē excōicationez sustinuerūt ad ec-
clesias et p̄sonas ecclesiasticas libera-
uerūt ita vt sup̄i sacrilegi vltra seve-
h̄mōi feudis ingesserint cōtra eos r̄ḡ
bonorū inuallatores ecclesie procedat.

Mitigatio pro fratribus et sororib⁹
ac alijs p̄sonis si se voluerint infra an-
num expurgare.

Item volētes vt fratres et sorores fi-
lij et filie fratrū et sororū. r̄ alij in linea
collaterali gradus sup̄dicti q̄ sacrilegus
et excōicatus h̄mōi in suis maleficijs nō
assistūt nec astiterūt. et ad ip̄a maleficia
opem vel opaz aut fauorē nō impenda-
rūt nec ipendūt sine culpa eorū aut sine
causa nō grauentur ex maleficijs aliorū
Statuim⁹ vt ijdē fratres et sorores fi-
lij et filie fratrū et sororū et alie p̄sonae
lineae collateralis penis sup̄dictis quo
ad exclusionē ab ordinib⁹ et beneficijs
et platuris nō subiaceāt nec astringant
eisdē si infra eundem annū corā nobis
aut capitulo et prioribus Coloni se cau-

Statuta Engilberti r.

nonice expurgauerint quilibz quarta manu q̄ pdictis sacrilegis et hmōi ma/ leficijs cōsilio vel auxilio ope vel opa nō astiterūt et iuramento corporali firmas nerunt q̄ eis vlceri nō astabūt.

Si clericū in alia dioecesi capi vel in illa captū ad altā dioecesi deduci p̄rigat. Et statuimus vt si clericū Coloniensis ciuitatis aut dioecesi in alia dioecesi capi contingat vel in nra ciuitate aut dioecesi captum ad altā dioecesi deduci vel transferrī q̄ p̄ capitulū et priores Coloniensis ac alia capitula ad liberationē captiui et ad procedendū p̄ sacrilegū illi dioecesis q̄ in hoc culpabilis fuerit apud loci dioecesanū affectuose laborez vt hoc visuz fuerit expedire.

Contra occisōes et mutilatōes clericorū

Item de occisōibz et mutilatōibz clericorū et clericos in captiuitate vsqz ad mortem detinentibz seu alias enormiter ledentibz. Statuim⁹ vt p̄ oēs ecclesias cōuēntuales prochiales et capellas ciuitatis et dioecesi Coloniē ipsi occisores et mutilatores et oēs opē et opaz seu consiliū ad hoc adhibētes singulis diebus diuicijs et festiuis cāpanis pulsatis et cādelis extinctis noiatim quoz noia sciuntur alioq̄ in genere excōdicati denunciatur et ab oibz artius euitādi donec sufficienter satisfecerint et a sede aplice reuerentia absoluti. Preterea locus oīs ad quez venerint sit interdicitus q̄ diu ibi fuerint. et p̄ sequēs triduiū si ibi biberint vel comederint. Et p̄ septem sequētes dies vbi eos p̄noctare contigerit. Ceterū si nobiles fuerint vel alij terram et iurisdictionē vel districtū hntes et infra tres mēses a tpe p̄petrati sceleris ad arbitriū nrm aut capituli et p̄orū Coloniē nō satisfecerint terra eorū et districtus. extitit sit ipso facto ecclesiastico suppositus interdicitus. Et feuda seu offi-

cia vel possessiones si q̄ hnt ab ecclesijs et ecclesiasticis personis amittant et ad ecclesias a quibz ea habuerint reuertantur ita q̄ iporū sacrilegorū heredes ad feuda hmōi vlt ad aliq̄ alia ab ecclesijs vel ecclesiasticis psonis descendētia nūq̄ in p̄petuū admittant. De quibus si vltra se ingesserint p̄ eos p̄cedat tanq̄ p̄ bonorū ecclesiarū inuasores put superius est expressum. Et hoc etiā in alijs psonis q̄ nō sunt nobiles feuda hntibz volumus obseruari. Preterea si dñe terre in quoz districtibus manent vel domiciliū hnt. vel vbi tam enorme scelus cōmissum extiterit tā nepharios sacrilegos et nephados in suis districtibus sustinuerint. et contra eos ad bonorum priuationē et proscriptionē de terra nō processerint contra ipsos dños tanq̄ cōtra cōsentientes malo hmōi mouitiōe premissa procedatur.

De eodem

Item si infra anniū absolutionē a sede aplice et alias congrue satisfacere neglexerint. Statuimus vt extitit null⁹ filiorū aut nepotū eorundē sacrilegorū ad ordinē vel ad beneficiū ecclesiasticū cum vel dignitatez vsqz ad quartū gradū admittat. Et idem fiat de filiabus et neptibus eorū. Et si q̄ eos vel eas admiserint incurrant penas que superius de filijs et neptibus clericos captiuantium sunt expresse.

Contra eos q̄ minas intulerint psonis ecclesiasticis in corpore vel rebus

Item volētes malo anteq̄ eueniat quantum possumus obulare. Statuimus vt si quis ecclesiastice persone minas intulerit de corpore vel de rebus. et monit⁹ a iudice ordinario ipam personā ecclesiasticā nō assecurauerit a tpe monitionis infra septem dies ab ipso ordinario

B iij